

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 28 kwietnia 2021 r.

PNIK-III.431.11.2020

**Zarząd Fundacji
Pomocy Dzieciom - „Dar Serca”
KRS: 0000017864
ul. Wrocławska 1
91-052 Łódź**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 4 w związku z art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹, w okresie 19 lutego – 19 marca 2021 r., przeprowadzona została nieplanowana kontrola Fundacji Pomocy Dzieciom – Dar Serca², KRS: 000017864, z siedzibą w Łodzi przy ul. Wrocławskiej 1.

Zakres kontroli: prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych³ w organizacji pożytku publicznego prowadzącej konta indywidualne na rzecz beneficjentów (tzw. subkonta), w okresie: 1 stycznia 2019 r. - 30 kwietnia 2020 r.

Kontrola została przeprowadzona przez zespół kontrolerów – pracowników oddziału kontroli Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, legitymujących się upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 9 lutego 2021 r.⁴, w składzie:

- Paweł Remisz – p.o. Kierownika oddziału – kierownik zespołu,
- Izabella Bednarska – Główny Specjalista,
- Monika Pasiecznyńska – Główny Specjalista,
- Izabela Marczak – Główny Specjalista.

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 1057. Dalej: ustawa OPP. Publikator aktualny na początek okresu objętego kontrolą: Dz. U. z 2018 r., poz. 450, tj.

² Dalej: Fundacja, albo organizacja.

³ Dalej: 1% pdoof.

⁴ Upoważnienia nr: 9/2021, 10/2021, 11/2021, 12/2021, akta kontroli, str. 35-41.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka
www.lodzkie.eu

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.lodzkie.eu w zakładce ochrona danych osobowych.

Informacje ogólne.

Ustaleń dokonano na podstawie dokumentacji Fundacji oraz wyjaśnień złożonych przez Prezesa Zarządu Fundacji⁵.

Badaną działalność ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**⁶.

Podstawa prawna wydania wystąpienia pokontrolnego: art. 31 ust. 4 ustawy OPP, § 17 ust. 3 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego⁷.

Ustalenia kontroli.

1. Podstawowe informacje o Fundacji.

Zgodnie ze Statutem Fundacji⁸ (§ 10) jej celami są zadania z zakresu szeroko rozumianego zabezpieczenia społecznego na rzecz dzieci i młodzieży:

Integracja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami z dziećmi zdrowymi.

Pomoc w kształceniu dzieci i młodzieży oraz zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci niepełnosprawnych oraz zagrożonych wykluczeniem.

Rehabilitacja dzieci i młodzieży poprzez działania mające na celu przywrócenie dziecku niepełnosprawnemu - na skutek wady wrodzonej, choroby, wypadku – w maksymalnym stopniu sprawności fizycznej, psychicznej i socjalnej poprzez rehabilitację fizyczną, psychiczną i socjalną, oraz edukację, sport i rekreację.

Pomoc dzieciom i młodzieży krzywdzonej oraz ich rodzinom naturalnym, zastępczym i adopcyjnym.

Udzielanie pomocy i wsparcia społecznego oraz psychicznego dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia.

Wyrównywanie szans edukacyjnych i społecznych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc rodzinie w realizacji zadań wychowawczych i opiekuńczych, a szczególnie rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi i zaburzeniami psychicznymi.

Zapobieganie i przeciwdziałanie patologiom społecznym i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży z grup ryzyka.

Ochrona praw dziecka i wzmocnianie rodziny jako najmniejszej komórki społecznej.

Ochrona i promocja zdrowia psychicznego i fizycznego.

Organizowanie działań promujących zdrowy styl życia oraz aktywny wypoczynek.

Upowszechnianie i rozwijanie postaw i wartości humanistycznych, obywatelskich i proekologicznych, umożliwiających dzieciom i młodzieży uczestnictwo w życiu kraju, społeczeństwa i środowiska.

Pomoc społeczna i charytatywna rodzinom z trudną sytuacją materialną.

Jak stanowi § 11 Statutu, organizacja realizuje swoje cele poprzez:

⁵ Wyjaśnienia pisemne, akta kontroli, str. 141-142, 155, 236, 247-250, 308, 332, 336, 365, 448-455, 471, 493.

⁶ Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

⁷ Dz. U. z 2018 r., poz. 2054.

⁸ Okazano Statut Fundacji Pomocy Dzieciom Dar Serca, tekst jednolity. Jak wskazał Prezes Zarządu Fundacji, okazany tekst Statutu obowiązywał w okresie objętym kontrolą, przed zmianami wprowadzonymi w maju 2020 r., akta kontroli, str. 45-61.

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym niepełnosprawnej, zagrożonej wykluczeniem społecznym, w których realizowane są programy profilaktyczne, wychowawcze, edukacyjne, sportowe i artystyczne.

Prowadzenie ośrodka wsparcia dla rodzin naturalnych, zastępczych i adopcyjnych, w których podejmowane są działania specjalistyczne na rzecz krzywdzonych dzieci i ich rodzin, oraz rodzin w kryzysie, tj. medycznych, psychologicznych, pedagogicznych, prawnych itp.

Realizowanie programów prorodzinnych.

Prowadzenie szkoleń, warsztatów i grup wsparcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, zagrożonej wykluczeniem, w tym dla rodzin podopiecznych Fundacji.

Organizowanie, prowadzenie i dofinansowywanie zajęć rehabilitacyjnych, psychologicznych, logopedycznych i socjoterapeutycznych, w ramach rehabilitacji zdrowotnej i społecznej.

Organizowanie działań profilaktycznych przeciwdziałających uzależnieniu dzieci i młodzieży.

Organizowanie wypoczynku dla podopiecznych Fundacji, w tym placówek wsparcia dziennego w okresie ferii zimowych i wakacji.

Organizowanie imprez integracyjnych, kulturalnych i rozrywkowych, mających na celu integrację społeczną.

Działalność informacyjną i wydawniczą w zakresie publikacji materiałów poświęconych problematyce zgodnej z celami Fundacji.

Prowadzenie działań wspomagających edukację szkolną oraz naukę języków obcych.

Prowadzenie działalności charytatywnej, polegającej na gromadzeniu funduszy i wspieraniu finansowym i rzeczowym podopiecznych Fundacji w ramach opieki społecznej.

Dożywianie podopiecznych Fundacji, w tym podopiecznych świetlic oraz szkół podstawowych, rodzin z trudną sytuacją finansową i niewydolnych ekonomicznie.

Aktywizacja społeczności lokalnych poprzez włączanie ich w organizowane przez Fundację projekty.

Udział w akcjach krajowych i międzynarodowych organizowanych przez inne placówki, podejmujących działania na rzecz dzieci i ich rodzin.

Budowanie prozdrowotnej polityki społecznej.

Zapobieganie powstawaniu niekorzystnych wzorców zachowań społecznych u dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem.

Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie objętym celami Fundacji.

Organizowanie wolontariatu.

Fundacja może prowadzić działalność pożytku publicznego nieodpłatną i odpłatną (§11a Statutu). W Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2019 r.⁹ Fundacja wskazała, że prowadzono wyłącznie działalność nieodpłatną pożytku publicznego. Natomiast w odniesieniu do okresu 1 stycznia 2019 r. - 30 kwietnia 2020 r. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że organizacja również prowadziła działalność nieodpłatną pożytku publicznego - kontynuowała taką samą politykę pomocy jak w roku wcześniejszym.

Organami Fundacji są: Rada Fundacji, Zarząd Fundacji (§ 19 Statutu).

⁹ Akta kontroli, str. 63-73.

W skład Zarządu Fundacji wchodziła (w kontrolowanym okresie) i nadal wchodzi Pani Agnieszka Zaręba – Prezes. W okresie objętym kontrolą funkcję Wiceprezesa Zarządu Fundacji pełniła Pani Sylwia Ramus-Paudyna¹⁰.

W skład Rady Fundacji wchodziły: Pani Barbara Machnicka, Pani Elżbieta Kaczmarek, Pani Sylwia Dynowska¹¹.

W okresie objętym kontrolą nie zachodziły zmiany w składzie organów Fundacji¹².

Jak stanowił § 20 Statutu, w badanym okresie Zarząd Fundacji składał się z 2 osób, które działają łącznie, powoływane przez Radę Fundacji – na czas nieoznaczony. Dodatkowo Statut wymagał, aby Zarząd podejmował uchwały *przy obecności pełnego składu* (§ 27).

Zarząd Fundacji, m.in.: opiniuje roczne i wieloletnie programy działalności Fundacji, opracowuje i realizuje regulamin działania Zarządu, nadzoruje majątek Fundacji, przyjmuje subwencje, spadki, darowizny i zapisy (§ 24 ust. 1 Statutu).

W odniesieniu do tych kompetencji wyjaśniono, że:

- decyzje o gospodarowaniu środkami 1% podoof podejmuje Prezes Zarządu Fundacji. W innych wyjaśnieniach podano, że Zarząd Fundacji nadzoruje gospodarowanie środkami 1% podoof w oparciu o *Regulamin*, o którym mowa w dalszej części niniejszego dokumentu,
- programy, o których mowa wyżej, nie były przyjmowane z uwagi na *niewielki rozmiar Fundacji, brak filii lub innych oddziałów*. Jednakże przedłożono *Przewidywany program działalności Fundacji na rok 2019*, odnoszący się, m.in. do środków finansowych 1% podoof, przy czym z dokumentu wynika, że przyjęła go 1 marca 2019 r. Rada Fundacji¹³,
- opracowany został, przed badanym okresem, regulamin działania Zarządu, lecz w toku kontroli Prezes Zarządu Fundacji nie dysponował przedmiotowym dokumentem.

Ponadto w myśl § 24 ust. 2 Statutu Fundacji Zarząd może powołać jako swoje ciało doradcze Komisję Programową, złożoną z twórców skupionych wokół idei Fundacji. Ustalono, że Komisja Programowa nie została utworzona.

Z kolei Rada Fundacji jest organem o uprawnieniach *inicjatywodawczych, opiniodawczych, opiniotwórczych i nadzorczych* (§27a ust. 8 Statutu). Do jej kompetencji należy, m.in.: podejmowanie uchwał o przeznaczeniu majątku Fundacji, udzielanie wiążących

¹⁰ Ustalono na podstawie odpisu pełnego z KRS z 24 lutego 2021 r., akta kontroli, str. 127-131. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych Zarząd Fundacji składał się wyłącznie z Prezesa – zmiana Statutu nastąpiła w marcu 2020 r., przy czym Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia Wydział Gospodarczy zaakceptował zmiany Statutu po okresie objętym kontrolą, akta kontroli, str. 128, 129, 133.

¹¹ Skład ww. organów Fundacji wskazano na podstawie danych zawartych w Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego, akta kontroli, str. 27-33.

¹² Wyjaśnienia Prezesa Zarządu Fundacji z 26 lutego, 3 marca 2021 r., akta kontroli, str. 141, 191-192,

¹³ Akta kontroli, str. 253.

zaleceń Zarządowi, nadzorowanie działalności Zarządu, rozpatrywanie sprawozdań Zarządu, zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności Zarządu (§27a ust. 8 Statutu – dalsze zapisy).

Prezes Zarządu Fundacji poinformował, że Rada Fundacji wykonywała obowiązki określone w Statucie oraz zadeklarował, iż Rada Fundacji *zawsze uwzględniała szczególną dbałość o wydatkowanie wszystkich środków, również tych pochodzących z 1%*.

Okazano jednak wyłącznie 1 dokument świadczący o podejmowaniu przez Radę Fundacji działań o charakterze nadzorczym w obszarze gospodarowania środkami finansowymi 1% pdoof¹⁴. Z dokumentu wynika, m.in. że Rada Fundacji wyraziła zgodę na refundowanie kosztów transportu podopiecznych na terapię, zajęcia czy turnusy.

Mając na uwadze opisane ustalenia związane z działalnością Rady Fundacji, intensyfikacji wymaga rola kontrolno-nadzorcza Rady Fundacji nad kontrolowaną organizacją.

Poza przepisami prawa powszechnie obowiązującego i Statutem Fundacji, organizacja działała także w oparciu o *Regulamin udostępniania podopiecznym rachunku bankowego Fundacji Pomocy Dzieciom „Dar Serca”, gromadzenia środków pieniężnych na nim oraz ich rozdysponowywania*¹⁵. Przedmiotowy Regulamin, wprowadzony uchwałą Zarządu Fundacji z 1 stycznia 2019 r., stosowany od 2 stycznia 2019 r., określa zasady: udostępniania rachunku bankowego Fundacji i gromadzenia na nim środków, rozdysponowywania zgromadzonych środków pieniężnych.

W Regulaminie określono, m.in., że *Środki pieniężne gromadzone na rzecz Podopiecznych są wyodrębniane na wydzielonym w księgach rachunkowych subkoncie*. W tym miejscu zauważa się, że organizacja nie prowadziła systemu subkont w rozumieniu odrębnych rachunków bankowych, które służyłyby gromadzeniu środków finansowych na rzecz poszczególnych beneficjentów organizacji; lecz wyodrębniała subkonta w ramach ewidencji księgowej – przypisane poszczególnym podopiecznym Fundacji - na których rejestrowano wpływy i wypływy środków 1% pdoof.

W odniesieniu do poszczególnych wymogów Regulaminu Prezes Zarządu Fundacji podał, że:

¹⁴ Dodatkowo – jest to dokument sprzed okresu objętego kontrolą: uchwała Rady Fundacji z 16 listopada 2018 r. w sprawie *podjęcia czynności związanych z wprowadzeniem w życie nowego, poprawionego porozumienia zawieranego z rodzicami dzieci*. Włączono do akt kontroli z uwagi na fakt, że dokument ma znaczenie dla ustaleń kontroli, w kontekście Regulaminu, o którym mowa w dalszej części. Akta kontroli, str. 259.

¹⁵ Akta kontroli, str. 75-87, 255. Dalej: Regulamin.

- Zarząd starał się monitorować sposób przeznaczania środków 1% pdoof na finansowanie poszczególnych rodzajów dóbr, przy czym powyższe nie odbywało się to w formie pisemnej,
- nie finansowano wydatków innych niż przewidziane *Regulaminem*, jako podlegające refundacji,
- w 2019 r. wszystkie dostarczone przez opiekunów rachunki zostały zrefundowane. Jednakże badanie kontrolne wykazało, że wystąpiły przypadki niezrefundowania niektórych wydatków (np. nie wszystkie pozycje w fakturach zostały sfinansowane), co w istocie stanowi dowód na monitorowanie rodzajów wydatków podlegających refundacji.

W tym miejscu zauważa się, że Zarząd Fundacji postanowił, po 2 miesiącach funkcjonowania Regulaminu, iż *wydatkowanie przez podopiecznych środków z 1% oraz ich wypłata / przelew podopiecznemu lub usługodawcy nie będzie wymagać każdorazowo podejmowania uchwały. Dokonanie przelewu bądź wypłaty będzie równoznaczne z zatwierdzeniem środków do wypłaty i ich zgodnością z celami statutowymi Fundacji*¹⁶. Z kolei w innych wyjaśnieniach Prezes Zarządu Fundacji poinformował: *Nie były sporządzane pojedyncze uchwały Zarządu dotyczące każdej refundacji, a jedynie jedna uchwała, na początku każdego roku kalendarzowego.*

Weryfikacja dokumentacji księgowej z okresu stycznia i lutego 2019 r. nie wykazała, aby w tych miesiącach podejmowano uchwały o wyrażeniu zgody na refundację. Tym samym wnioskuje się, że działania organizacji nie były w pełni spójne z przyjętymi normami wewnętrznymi.

Zauważa się, że uporządkowania (ujednolicenia) wymagają wewnętrzne zasady związane z refundacją wydatków ponoszonych przez rodziców / opiekunów podopiecznych Fundacji.

Organizacja wdrożyła druk *Wniosku o refundację poniesionych kosztów związanych z leczeniem, rehabilitacją i pomocą socjalną, dla podopiecznego fundacji ...*, przy czym ustalono, że przedmiotowy druk nie obowiązywał w badanym okresie¹⁷.

Przyjęcie w Fundacji omówionego *Regulaminu* ocenia się pozytywnie, przy czym organizacja winna podjąć działania celem pełnego respektowania norm Regulaminu, zarówno przez siebie jak i przez rodziców / opiekunów podopiecznych Fundacji.

¹⁶ Uchwała Zarządu Fundacji z 1 marca 2019 r., akta kontroli, str. 257.

¹⁷ Akta kontroli, str. 125.

W Fundacji wdrożono ewidencję dotyczącą kwot środków 1% pdoof przekazanych przez urzędy skarbowe na rzecz poszczególnych podopiecznych Fundacji i ewidencję wykorzystania / rozliczeń tych środków¹⁸. Z dokumentów wynika, że Fundacja potrącała 10% środków na rzecz realizacji celów statutowych, pozostałe 90% środków przysługiwało poszczególnym podopiecznym. Wyjaśniono, że kwotę potrąconych środków finansowych Fundacja przeznacza na realizację celów statutowych.

Fundacja dysponowała 33 porozumieniami zawartymi w latach 2018-2020 z rodzicami / opiekunami podopiecznych Fundacji, dotyczącymi użyczenia rachunku bankowego¹⁹. Prezes Zarządu Fundacji zadeklarował, że okazane porozumienia obowiązywały w okresie objętym kontrolą.

Część porozumień nosi cechy kopii dokumentów, np. kserokopii lub skanów²⁰. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że nie zawsze podpisanie porozumienia odbyło się w siedzibie Fundacji – w niektórych przypadkach rodzice / opiekunowie zawierający porozumienie wypełnili druk porozumienia poza siedzibą organizacji i przesłali, np. skan dokumentu pocztą elektroniczną. Powyższą sytuację determinowała, m.in. sytuacja epidemiczna w 2020 r. Wyjaśniający zadeklarował także, że podejmie działania celem dysponowania przez organizację oryginałami dokumentów²¹.

Ze strony Fundacji porozumienia zostały podpisane przez Prezesa Zarządu Fundacji - samodzielnie, albo we współdziałaniu z Wiceprezesem Zarządu Fundacji. Na marginesie zauważa się, że organizacja niejednolicie podchodziła do kwestii podpisywania porozumień, w tym w aspekcie przystawiania pieczęci osób sygnujących w imieniu Fundacji²².

Opisane wyżej działania Fundacji wymagają uporządkowania i ujednolicenia.

2. Wysokość środków finansowych pochodzących z 1% pdoof.

W 2019 r. Fundacja otrzymała środki finansowe pochodzące z 1% pdoof w wysokości 185 512,38 zł²³.

¹⁸ *Indywidualne wykazy środków pozyskanych na leczenie i rehabilitację w roku 2019 za rok podatkowy 2018, Łączne wykazy środków pozyskanych na podopiecznych w roku kalendarzowym 2019, za rok podatkowy 2018. Przykładowe dokumenty – akta kontroli, str. 237-245.*

¹⁹ Do akt kontroli pobrano 7 przykładowych porozumień, str. 378-436.

²⁰ W ocenie kontrolerów dotyczy to 10 dokumentów.

²¹ Ustalenia opisane w notatce służbowej kontrolerów z 3 marca 2021 r., podpisanej także przez Prezesa Zarządu Fundacji – akta kontroli, str. 367-368.

²² Akta kontroli, str. 373-376.

²³ Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za 2019 r. Sprawozdanie finansowe Fundacji za 2019 r. zostało zatwierdzone przez Radę Fundacji 15 września 2020 r. - *Uchwała nr 6/2020 Z dnia 15.09.2020 Zwyczajne*

Wskazaną kwotę potwierdza ewidencja księgową - saldo końcowe konta księgowego 701 1 o nazwie: 1%, za 2019 r., służącego do rejestrowania wpływów środków 1% pdoof²⁴. Drugostronnie wpływy środków 1% pdoof rejestrowane były na koncie księgowym 130-2003²⁵.

Biorąc pod uwagę, że łączna kwota przychodów Fundacji, wykazana w sprawozdaniach: finansowym i merytorycznym za 2019 r., wyniosła 223 730,35 zł, wysokość przychodów z 1% pdoof stanowi **83%** wszystkich przychodów.

3. Wyodrębnienie rachunkowe środków pochodzących z 1% pdoof.

W kontrolowanym okresie funkcjonowała w organizacji *Polityka rachunkowości* przyjęta *Zarządzeniem Prezesa fundacji Z dnia 30.12.2007 W sprawie przyjęcia POLITYKI RACHUNKOWOŚCI FUNDACJI*²⁶.

Polityka rachunkowości obejmuje plan kont księgowych, w tym przeznaczonych do rejestrowania operacji gospodarczych związanych ze środkami 1% pdoof. Poniżej podano oznaczenia kont księgowych, na których rejestrowano operacje gospodarcze z zaangażowaniem środków 1% pdoof²⁷.

Konta księgowe funkcjonujące w 2019 r.	Konta księgowe funkcjonujące w 2020 r.
- 130-2003 Rachunek PKO BP SA Biznes Partner ²⁸	- 130-2003 Rachunek PKO BP SA Biznes Partner
- 501-3 Wydatki 1%, 501-3-1 Podopieczni, 501-3-2 Kampania 1%,	- 501-3 Wydatki 1%, 501-3-1 Podopieczni, 501-3-2 Kampania 1%,
- 701 1%.	- 701 1%.

Stwierdzono także rejestrowanie operacji gospodarczych związanych ze środkami 1% pdoof na innym koncie księgowym zespołu „5”, co wskazano w dalszej części niniejszego dokumentu.

Wyodrębnienie kont księgowych służących do rejestrowania operacji gospodarczych związanych ze środkami finansowymi 1% pdoof oznacza, że wypełnione zostały wymogi

Zgromadzenie Rady Fundacji Pomocy Dzieciom „DAR SERCA” z siedzibą w Łodzi w sprawie Zatwierdzenia sprawozdania finansowego Fundacji za rok 2019, akta kontroli, str. 99. Sprawozdanie finansowe, akta kontroli, str. 97-98, 101-105.

²⁴ Wydruk z ewidencji księgowej. Akta kontroli, str. 107-111.

²⁵ Wydruk z ewidencji księgowej. Akta kontroli, str. 193-227.

²⁶ Akta kontroli, str. 113-123, 163-173.

²⁷ Zaznacza się, że konta księgowe zostały wskazane przez Prezesa Zarządu Fundacji jako konta, na których wyłącznie rejestrowano operacje gospodarcze związane ze środkami 1% pdoof. Nie dotyczy kont księgowych zespołu „2”. Akta kontroli, str. 249. Na tym wskazaniu oparto badanie kontrolne.

²⁸ Nazwa konta 130-2003 podana została przez Prezesa Zarządu Fundacji. Plany kont okazane podczas kontroli nie zawierają bowiem nazwy ww. konta. Ponadto wyjaśniono, że konto to służyło do ewidencjonowania operacji gospodarczych z zaangażowaniem środków 1% pdoof. Opisane ustalenie zostało dokonane z uwagi na ujęcie w ewidencji księgowej jeszcze 3 innych kont analitycznych w ramach konta 130, przy czym wyjaśniono, że nie służyły one do rejestrowania operacji gospodarczych związanych ze środkami 1% pdoof.

określone w art. 10 ust. 1 i art. 27 ust. 2c ustawy OPP (Prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4: 1) nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, 2) odpłatnej działalności pożytku publicznego lub 3) działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości. Organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki, o których mowa w ust. 2, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, o której mowa w art. 27c ust. 1).

Polityka rachunkowości nie zawiera innych zapisów odnoszących się bezpośrednio do operacji gospodarczych z zaangażowaniem środków 1% pdoof.

Księgowość Fundacji prowadzona była przez podmiot zewnętrzny. W badanym okresie nastąpiła zmiana podmiotu prowadzącego księgi rachunkowe organizacji²⁹.

4. Wydatkowanie środków finansowych pochodzących z 1% pdoof otrzymanych w 2019 r.

Ustalenia ogólne.

W Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2019 r. i w sprawozdaniu finansowym za 2019 r. wskazano, że wysokość kosztów poniesionych z 1% pdoof w okresie sprawozdawczym wyniosła ogółem 173 053,81 zł.

Sprawozdawczość obejmuje 2 główne rodzaje wydatków dokonanych przez Fundację wraz z przypisanymi kwotami:

- *Działalność związana z funkcjonowaniem świetlicy Kapelusznik, 17 748,60 zł,*
- *Wspieranie podopiecznych i ich rodzin w zakresie ochrony zdrowia, 155 305,21 zł.*

Kwoty przypisane w sprawozdaniu ww. rodzajom działalności składają się na łączną kwotę 173 053,81 zł

Odnosnie do wyszczególnionych rodzajów wydatków Prezes Zarządu Fundacji podał że ponoszono koszty na cele statutowe i wymienił poszczególne rodzaje wydatków.

Kontrola wykazała, że Fundacja przeznaczala środki 1% pdoof, m.in. na: lekarstwa i inne produkty apteczne, wyroby sanitarne (np. pieluchy), sprzęt rehabilitacyjny,

²⁹ Akta kontroli, str. 229-236.

opłatę turnusów rehabilitacyjnych, usługi medyczne (w tym zabiegi, rehabilitacje, terapie i konsultacje lekarskie), ubezpieczenie sprzętu medycznego, ćwiczenia z terapeutami, noclegi dla podopiecznych i ich rodziców / opiekunów w związku z wyjazdami na zabiegi medyczne, artykuły spożywcze, artykuły gospodarstwa domowego (w tym chemiczne środki czystości), meble, materiały edukacyjne (w tym rozwijające percepcję świata), książki, odzież, buty, paliwo, koszty administracyjne siedziby Fundacji oraz na promocję organizacji.

Środki finansowe 1% podoof służyły do finansowania wydatków przez cały kontrolowany okres.

Kwoty wydatków zarejestrowanych w ewidencji księgowej organizacji przedstawiają się następująco³⁰.

Konto księgowe	Saldo konta za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2019 r. - w zł	Saldo konta za okres 1 stycznia – 30 kwietnia 2020 r. - w zł
501-3 Wydatki 1%	173 053,81 (saldo zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdawczości za 2019 r.)	20 138,72
<i>Konta analityczne:</i>		
501-3-1 Podopieczni	173 053,81	20 138,72
501-3-2 Kampania 1%	0	0

Biorąc pod uwagę, że łączna kwota kosztów Fundacji, wykazana w sprawozdaniach: finansowym i merytorycznym za 2019 r., wyniosła 252 398,79 zł, wysokość kosztów z 1% podoof stanowi 68,6% wszystkich kosztów.

Ustalenia szczegółowe dotyczące wydatkowania środków 1% podoof.

Zbadano wydatki zrealizowane w 2019 r. oraz w okresie od stycznia do kwietnia 2020 r.³¹ o łącznej wartości **115 780,88 zł**, w wyniku czego ustalono, co następuje:

a) znaczna część wydatków dokonywana była w oparciu o dowody księgowe przedłożone przez rodziców / opiekunów podopiecznych Fundacji, w celu uzyskania refundacji. Do dowodów dołączono wnioski o refundację, przy czym niektóre wnioski nie zostały wypełnione w sposób wymagany wzorem wniosku – nie zostały bowiem wyspecyfikowane poszczególne dowody księgowe ze wskazaniem pojedynczych kwot wydatków.

Stwierdzono także przypadki dołączenia odrębnych podań rodziców / opiekunów podopiecznych Fundacji o wypłatę środków z tytułu poniesionych przez nich wydatków³².

³⁰ Wydruki z ewidencji księgowej, akta kontroli, str. 143-154, 261, 263-264.

³¹ Dowody księgowe, akta kontroli, str. 267-363, 456-470 oraz dokumentacja zgromadzona w formie elektronicznej.

³² Przykładowe dokumenty dotyczące refundacji – akta kontroli, str. 341-359.

W odniesieniu do akceptowania przez organizację wniosków o refundację wypełnionych w sposób niekompletny, Prezes Zarządu Fundacji udzielił obszernych wyjaśnień wskazujących na przyczyny takiego stanu faktycznego. Jednocześnie wyjaśniający wskazał, że Fundacja dołoży wszelkich starań, aby stwierdzony stan nie powtórzył się. Zauważa się zatem, iż organizacja była zobligowana do egzekwowania od rodziców / opiekunów podopiecznych respektowania ustanowionych zasad. Opisany stan faktyczny narusza wewnętrzne zasady wyznaczone przez organizację.

Pakiety dowodów księgowych dotyczących refundacji, były kompletne, z 1 wyjątkiem:

Stwierdzono komplet 3 faktur spiętych odrębną kartką, na której zapisano: *brak dokumentów?* Wyjaśniono, że część dowodów księgowych dotyczyła 2018 r. i w tymże roku je zaksięgowano, natomiast pozostała część dotyczyła 2019 r. Ponadto podano, iż odrębna kartka z cytowanym zapisem stanowi adnotację Prezesa Zarządu Fundacji w kwestii rozdzielenia sposobu ujęcia w księgach rachunkowych. Przyjmując wyjaśnienia wskazujące na zaewidencjonowanie wydatków w różnych latach obrachunkowych, zauważa się, iż treść zapisu zawarta na kartce: *brak dokumentów?* [sformułowanie ze znakiem zapytania] jednak budzi wątpliwość.

Wnioski o refundację były w organizacji weryfikowane,

b) stwierdzono przypadki dokonania wydatków na rzecz podmiotu, w ramach którego działała osoba wchodząca, w kontrolowanym okresie, w skład Zarządu Fundacji (Wiceprezes Zarządu)³³.

W tej kwestii Prezes Zarządu Fundacji udzielił obszernych wyjaśnień, wskazujących, m.in. na dobrą współpracę z ww. podmiotem, trwającą od kilkunastu lat; dogodną lokalizację podmiotu, charakter świadczonych usług oraz fakt wyboru tego podmiotu przez rodziców / opiekunów podopiecznych Fundacji. Wskazana osoba podkreśliła ponadto, że pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu Fundacji nie wiązało się z pobieraniem wynagrodzenia.

W tym miejscu zwraca się uwagę, że jak stanowi art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy OPP, statut lub inne akty wewnętrzne organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, zabraniają zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe – przepis w brzmieniu obowiązującym na 1 stycznia 2019 r. i obecnie.

Ustalono, że organizacja nie naruszyła cytowanego przepisu, ponieważ ceny nabytych usług nie były wyższe niż rynkowe.

Dodatkowo zauważenia wymaga, że w kontrolowanym okresie Statut Fundacji zawierał zapis odnoszący się do opisywanych okoliczności, przy czym jego treść [*Zabrania się Zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których*

³³ Przykładowe dowody księgowe – akta kontroli, str. 337, 339, 361,

uczestniczą członkowie jej organów lub pracownicy, oraz ich osób bliskich] (§27c lit. d Statutu)³⁴ nie była zgodna z dyspozycją ówczesnie obowiązującego przepisu ustawy OPP.

Niemniej jednak, mając powyższe ustalenia na względzie, zwraca się Fundacji uwagę, w przyszłej działalności, na omawiany zakaz obowiązujący organizacje pożytku publicznego,

c) stwierdzono relatywnie znaczną skalę nabywania przez Fundację produktów spożywczych. Tego rodzaju zakupy zostały wyjaśnione celami statutowymi Fundacji. Podano, np., że zakupy zostały przekazane podopiecznym Fundacji w ramach pomocy socjalnej lub wykorzystane w świetlicy organizacji.

Organizacja okazała kilka dokumentów związanych z odbiorem przez rodziców / opiekunów podopiecznych Fundacji zakupionych przez Fundację dóbr³⁵. Poza artykułami spożywczymi przekazywano także: artykuły chemiczne, odzież, artykuły *socjalne*, materiały edukacyjne, meble. Na okazanych dokumentach Prezes Zarządu Fundacji zadeklarował pisemnie, że zakupy sfinansowano częściowo ze środków 1% pdoof.

Do przedstawionych dokumentów nie wnosi się uwag, za wyjątkiem zastrzeżenia dotyczącego braku kwot wartości przekazywanych dóbr. Zamieszczenie przedmiotowej informacji wymagane jest szablonem dokumentu. Ponadto dla przejrzystości gospodarowania środkami 1% pdoof zasadnym byłoby stosowanie opisanego mechanizmu w odniesieniu do każdego przypadku przekazywanych dóbr,

d) niektóre wydatki Fundacja ponosiła na podstawie umów cywilnoprawnych³⁶. Należały do nich wydatki z tytułu: usług księgowych, wynagrodzenia Prezesa Zarządu Fundacji (przedmiot umowy cywilnoprawnej: *koordynacja bieżących działań Fundacji*), obsługi strony internetowej Fundacji, usług pedagoga i logopedy działającego w świetlicy Kapelusznik, usług logopedy działającego w świetlicy terapeutycznej Kapelusznik.

W 2019 r. z tytułu umów cywilnoprawnych pokrywano wydatki ponoszone na rzecz 5 osób, zaś w okresie styczeń-kwiecień 2020 r. nie wystąpiły takie przypadki.

W toku kontroli przedłożono zestawienie w zakresie umów cywilnoprawnych – kwoty kosztów w ramach poszczególnych grup wydatków ujęto w tabeli.

Osoba, z którą zawarto umowę cywilnoprawną	Przedmiot umowy	Łączna kwota wydatków z tytułu realizacji przedmiotu umowy zrealizowana w kontrolowanym
--	-----------------	---

³⁴ Akta kontroli, str. 59, 61.

³⁵ *Potwierdzenia odbioru Darowizny Rzeczowej nr ... z dnia...*, akta kontroli, str. 473-487.

³⁶ Akta kontroli, str. 497-509.

		okresie (w zł)
J.K.	Prowadzenie ksiąg handlowych ³⁷	6 513
Agnieszka Zaręba – Prezes Zarządu Fundacji ³⁸	Zarządzanie Fundacją (określenie przedmiotu umowy podane przez Prezesa Zarządu Fundacji)	27 700
P. (określenie podane przez Prezesa Zarządu Fundacji)	Praca pedagoga i logopedy	450,55
B. W-C.	Prowadzenie strony internetowej Fundacji	2 100
A.N.	Praca pedagoga	1 680
Łącznie:		38 443,55

e) ustalono kilka przypadków niewłaściwego ewidencjonowania księgowego operacji gospodarczych:

- zaksięgowano wydatek na koncie księgowym 501-2 *Koszty podopiecznych* w 2020 r., przy czym jak wynika z udzielonych wyjaśnień, konto to nie służyło do rejestrowania operacji gospodarczych z zaangażowaniem środków 1% pdoof. Tymczasem zaksięgowana faktura zawiera opis: *Sfinansowano z 1%*³⁹. Wyjaśniono, że istotnie pierwotnie faktura została opisana w ten sposób, jednak następnie ujęto ją w inny sposób w ewidencji księgowej, zaś poprzez niedopatrzenie cytowany opis nie został skreślony,

- wystąpiła rozbieżność pomiędzy kwotą wydatku zaksięgowaną w systemie księgowym a kwotą zawartą w opisie zamieszczonym na fakturze⁴⁰, co Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił brakiem możliwości wskazania powyższego stanu faktycznego,

- wystąpiła rozbieżność pomiędzy datą księgowania (15 kwietnia 2019 r.) a datą przelewu wskazaną na fakturze (4 lutego 2019 r.). Wyjaśniono, że prawdopodobnie faktura dotarła do księgowej w kwietniu 2019 r., natomiast przelew został dokonany w lutym 2019 r. Dodano: *Ważne jest, że dokument został ujęty w księgach handlowych*. W tym przypadku, abstrahując od wyjaśnień cytowanych powyżej, zwraca się uwagę, że Fundacja dokonała przelewu w lutym 2019 r., na podstawie niezaksięgowanego dokumentu. Wątpliwość budzi nadzór organów Fundacji nad zarządzaniem zasobami majątkowymi Fundacji.

Pozostałe ustalenia.

W oparciu o dokumentację organizacji i wyjaśnienia Prezesa Zarządu Fundacji ustalono, że:

a) ze środków 1% pdoof nie finansowano kosztów związanych z działalnością wolontariuszy organizacji,

³⁷ W toku kontroli pobrano rachunki, akta kontroli, str. 456-466.

³⁸ Przedłożono 2 umowy cywilnoprawne obowiązujące w kontrolowanym okresie. Z Prezesem Zarządu Fundacji umowy zawarł Przewodniczący Rady Fundacji.

³⁹ Akta kontroli, str. 267.

⁴⁰ Akta kontroli, str. 335.

b) organizacja nie wzywała do przekazania oraz nie przekazywała środków finansowych pochodzących z 1% podoof na rzecz organizacji, które nie zostały uwzględnione w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy OPP (art. 27aa ust. 1–3 ustawy OPP),

c) organizacja nie skorzystała z możliwości nieodpłatnego informowania o swojej działalności w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji (art. 26 ustawy OPP),

d) organizacja prowadziła promocję na portalach społecznościowych. Z wyjaśnień udzielonych przez Prezesa Zarządu Fundacji wynika, że Fundacja nie finansowała promocji z kontrolowanych środków finansowych.

Tymczasem stwierdzono kilka faktur⁴¹ i ulotki⁴², dotyczące promowania organizacji.

Faktury dotyczą nabycia usług:

- *Promocji Google Ads i pozycjonowania strony Fundacji* (f-ra zawiera opis: *Promocja strony www – kampania 1% Sfinansowano z 1% przelew*),

- druku ulotek, których celem jest zachęcanie darczyńców do przekazania środków 1% podoof na rzecz kontrolowanej organizacji. W wyjaśnieniach przyznano, że ww. wydatki sfinansowane zostały ze środków 1% podoof,

- *Emisji spotu reklamowego na monitorze DS (pakiet)*. F-ra zawiera opis: *emisja reklamy 1% II-IV 2020 Sfinansowano z 1% przelew (...)*. Prezes Zarządu Fundacji podał, że reklama nie została wyemitowana z powodu epidemii i że nie pamięta, czy reklama dotyczyła środków 1% podoof. Niezależnie od wyjaśnień zauważa się, że wydatek został zrealizowany, o czym świadczy księgowanie i przelew, tym samym został poniesiony wydatek na promocję – jak wynika z opisu na fakturze – ze środków 1% podoof,

- zakupu tablicy informacyjnej Fundacji i liter przestrzennych tworzących oznaczenie jednego z rodzajów działalności organizacji. Ustalono, że zakup został sfinansowany z kontrolowanych środków finansowych, przy czym wyjaśniono, że informacje reklamowe odnoszą się do całej działalności Fundacji.

Zatem nieprawidłowe było nieujmowanie - na odrębnym koncie księgowym (wszakże przewidzianym planem kont) - wydatków poniesionych na ww. cele ze środków 1% podoof. Przypomina się przepis art. 27 ust. 2c ustawy OPP, stanowiący że organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki, o których mowa w ust. 2, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, o której mowa w art. 27c ust. 1,

e) ze środków 1% podoof nie dokonywano zakupów środków trwałych, nie finansowano remontów ani budowy.

⁴¹ Akta kontroli, str. 313, 307-308.

⁴² Akta kontroli, str. 513-514.

Prezes Zarządu Fundacji podał tylko, że corocznie organizacja przeznaczona niewielkie środki finansowe na odświeżenie lokalu, w którym prowadzone są zajęcia terapeutyczne. W 2019 r. wymieniono witryny okienne⁴³,

f) Fundacja udostępniała program komputerowy umożliwiający podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego, przy czym Prezes Zarządu Fundacji podał, że nie pamięta, czy program zawierał informację wymaganą art. 27c ust. 2 ustawy OPP, w myśl którego programy komputerowe umożliwiające podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego dodatkowo zawierają informację o: 1) możliwości swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacji pożytku publicznego albo 2) braku swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacji pożytku publicznego.

5. Dokumentacja dotycząca wydatków pokrywanych ze środków 1% pdoof.

Dowody księgowe dotyczące wydatków z zaangażowaniem środków finansowych pochodzących z 1% pdoof:

a) zostały wyodrębnione od innych dowodów księgowych organizacji,
b) w znacznej części opatrzone zostały różnego rodzaju opisami wskazującymi, że wydatek poniesiony został ze środków finansowych 1% pdoof – w tej kwestii stwierdza się, że opisy nie są jednolite (do czego nie wnosi się uwag), jednakże odnoszą się do środków finansowych 1% pdoof.

Stwierdzono także przypadki:

- braku opisów na dowodach księgowych. Wyjaśniono, m.in., że w sytuacji, gdy przedstawiany był komplet dowodów księgowych celem uzyskania refundacji, opisy zawarto na pierwszym z dokumentów w komplecie,
- zamieszczenia opisów na dowodach księgowych, lecz bez podpisu osoby sporządzającej opisy,
- błędnych opisów,

c) w znacznej części zawierają element, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁴, tj. tzw. dekretację, przy czym co do zasady brak jest wskazania miesiąca, w którym dokonano wydatku. Miesiąc jest jednak możliwy do ustalenia na podstawie, np. opisu na dowodzie księgowym i w związku z ewidencją księgową.

⁴³ Dowód księgowy, akta kontroli, str. 468.

⁴⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 395 j.t. – publikator aktualny na początek okresu objętego kontrolą.

Mając na uwadze możliwość dopuszczoną art. 21 ust. 1a pkt 2 ustawy o rachunkowości, nie wnosi się uwag do stwierdzonego stanu faktycznego.

6. Oględziny siedziby Fundacji.

Oględziny siedziby Fundacji⁴⁵ wykazały, że siedziba Fundacji dostosowana jest do prowadzenia działalności organizacji pożytku publicznego.

Na siedzibę Fundacji składa się:

- pomieszczenie na parterze przeznaczone do zajęć terapeutycznych (rozwój ruchowy, w tym dla dzieci z SPE) i na cele świetlicy. Znajdują się w nim: drabinki do ćwiczeń, indywidualne stanowisko do ćwiczeń (podwieszany materac), zjeżdżalnia, piłki terapeutyczne, koce, poduszki, kołdry oraz materiały dydaktyczne do zajęć z integracji sensorycznej, wspomagające rozwój umiejętności grafomotorycznych, materiały do nauki czytania i pomoce logopedyczne,
- pomieszczenie do przygotowywania posiłków (aneks kuchenny),
- toaleta,
- pomieszczenie piwniczne - sala pobytowa z wydzielonym holem i dwoma aneksami do przechowywania sprzętów użytkowych (krzeselka i stoły do warsztatów). Na wyposażeniu znajdują się, m.in.: huśtawka wisząca kokon, basen suchy z piłkami, klocki do zajęć sensorycznych, do terapii ręki, lampka typu projektor naścienny, materiały dydaktyczne jw., także własnego wytwórstwa - blat do zajęć sensorycznych.

7. Podsumowanie ustaleń kontroli.

Ustalenia kontroli, oparte o: zbadaną dokumentację organizacji, wyjaśnienia udzielone przez Prezesa Zarządu Fundacji wskazują na **przeznaczenie środków finansowych pochodzących z 1% pdoof na działalność pożytku publicznego**, co wypełnia dyspozycję art. 27 ust. 2 ustawy OPP.

[uwagi]:

Jednakże mając na względzie uwagi opisane w niniejszym dokumencie, dotyczące:

- prowadzenia ksiąg rachunkowych (w tym niewyodrębnienia księgowego wydatków na promocję organizacji),
- niskiego poziomu zaangażowania Rady Fundacji w realizowanie funkcji nadzorczej lub kontrolnej wobec organizacji,
- przypadków braku wiedzy Prezesa Zarządu Fundacji w niektórych kwestiach objętych kontrolą,

Zauważa się, że obszary te wymagają usprawnienia.

8. Zalecenia pokontrolne.

Mając na uwadze opisane ustalenia, zalecam Fundacji:

⁴⁵ Protokół oględzin, akta kontroli, str. 181-185. Fotografie wykonane w trakcie oględzin zostały zgromadzone w formie elektronicznej.

- 1) intensyfikację roli kontrolno-nadzorczej Rady Fundacji nad organizacją;
- 2) uporządkowanie / ujednoczenie wewnętrznych zasad organizacji, związanych w szczególności z refundacją wydatków, zawieraniem porozumień z rodzicami / opiekunami podopiecznych Fundacji oraz zapewnienie spójności działań z wewnętrznymi uregulowaniami;
- 3) zapewnienie należytej obsługi rachunkowej organizacji; w tym ujmowanie – na odrębnym koncie księgowym (przewidzianym planem kont) - wydatków poniesionych na cele promocji organizacji ze środków 1% pdoof – stosownie do dyspozycji art. 27 ust. 2c ustawy OPP.

Zgodnie z art. 32 ustawy OPP, wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę stanu faktycznego wynikającą z ustaleń zawartych w protokole kontroli, w tym opis ustalonych uchybień, z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także termin usunięcia uchybień, nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

Wobec powyższego proszę o powiadomienie o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w terminie **30 dni** od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński